

Kunnanhallitus

Aika 04.12.2023 klo 17:00 - 19:12

Paikka Lapinlahden kunnantalo kokoushuone Aino

Päätöksentekotapa Varsinainen kokous

Käsitellyt asiat

Asia	Otsikko	Sivu
§ 227	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 228	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 229	Valtuuston päätösten täytäntöönpano	5
§ 230	Talousarviomuutosesitykset vuoden 2023 talousarvioon	6
§ 231	Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma 2025-2026	8
§ 232	Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunta vuoden 2024 presidentin ja europarlamenttivaaleihin	11
§ 233	Vastaselitys Itä-Suomen hallinto-oikeudelle Vaalijalan kuntayhtymänyhtymäkokouksen päätöksistä 14.12.2022 § 33	13
§ 234	Toiminta-avustushakemus	14
§ 235	Lausunto Ylä-Savon ammattiopiston toiminta ja taloussuunnitelmasta 2024–2026	15
§ 236	Yrittäjyyskyselyn tulokset	17
§ 237	Toimien vakinaistaminen	19
§ 238	Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelma	21
§ 239	Vammaisneuvoston nimittäminen	23
§ 240	Vihreiden valtuustoaloite yhteisen ohjelman laatimisesta Ylä-Savon kuntien kanssa luontokadon torjumiseksi	24
§ 241	Muut asiat	26
§ 242	Ilmoitusasiat	27

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Virrantä Kari	17:00 - 19:12	puheenjohtaja	
	Ruotsalainen Terttu	17:00 - 19:12	varapuheenjohtaja	
	Heikkinen Tiina	17:00 - 19:12	jäsen	
	Hirvonen Pave	17:00 - 19:12	jäsen	
	Majala Jouni	17:00 - 19:12	jäsen	
	Rannio Jorma	17:00 - 19:12	jäsen	
	Rusanen Paula	17:00 - 19:12	varajäsen	
	Sorjonen Anu	17:00 - 19:12	jäsen	
	Ukkonen Markku	17:00 - 19:12	varajäsen	

Poissa	Martikainen Ossi			
	Tuovinen Heidi			

Muu	Rissanen Minna	17:00 - 19:12	valtuuston puheenjohtaja	
	Kubin Aaro	17:00 - 19:12	valtuuston I varapuheenjohtaja	
	Väänänen Harri	17:00 - 19:12	valtuuston II varapuheenjohtaja	
	Ruotsalainen Henri	17:00 - 19:12	kunnanjohtaja	
	Ulla Nikulainen	17:00 - 19:12	pöytäkirjanpitäjä	
	Linna Rami	17:00 - 17:28	asiantuntija	

Allekirjoitukset

Kari Virrantä
puheenjohtaja

Ulla Nikulainen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

§:t 227 - 242

Pöytäkirja tarkastettu

Lapinlahdella 4.12.2023

Tiina Heikkinen
pöytäkirjantarkastaja

Pave Hirvonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävillä yleisessä tietoverkossa Lapinlahden kunnan verkkosivuilla.

Todistaa

Ulla Nikulainen
hallintojohtaja

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	3
-------------------	------------	---------	---

Kunnanhallitus	§ 227	04.12.2023
----------------	-------	------------

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 227

Kokouskutsu toimitetaan vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta sähköpostin välityksellä kunnanhallituksen varsinaisille jäsenille ja valtuuston puheenjohtajille. Kokouskutsu ja esityslista julkaistaan kunnan luottamushenkilöiden verkkopalvelussa kohdassa: kunnanhallitus.

Kunnanhallituksen kokouksen kokouskutsu on lähetetty sähköisesti 29.11.2023. kunnanhallituksen puheenjohtajistolle ja jäsenille, valtuuston puheenjohtajistolle, esittelijälle ja pöytäkirjanpitäjälle.

Kokouskutsu, esityslista ja liitteet on tallennettu 29.11.2023 luottamushenkilöiden verkkopalveluun kohtaan: kunnanhallitus.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kunnanhallituksen kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	4
-------------------	------------	---------	---

Kunnanhallitus	§ 228	04.12.2023
----------------	-------	------------

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 228

Päätösehdotus Tästä kokouksesta laadittavaa pöytäkirjaa tarkastamaan valitaan Tiina Heikkinen ja Pave Hirvonen.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen päätyttyä.

Päätös Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tiina Heikkinen ja Pave Hirvonen.

Valtuuston päätösten täytäntöönpano

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 229

663/00.02.01/2022

Valmistelija hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Kuntalain (410/2015) 39 §:n mukaan kunnanhallituksen on huolehdittava valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kuntalain 96 §:n mukaan, jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöönpanematta. Asia on viipymättä saatettava valtuustoon uudelleen käsiteltäväksi.

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi, taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Kunnanhallituksen tulee tehdä täytäntöönpanopäätös valtuuston kokouksista 16.10.2023 ja 6.11.2023, joissa valtuusto on tehnyt seuraavat päätökset:

16.10.2023

§ 35 Lapinlahden kunnan omistamien omakotitalotonttien myynti- ja vuokraushinnat

§ 36 Eropyyntö luottamustoimen tehtävästä

§ 37 Kuopion työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja palveluiden järjestämissuunnitelman hyväksyminen

§ 38 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen seuranta 1.1. - 31.8.2023

6.11.2023

§ 42 Vuoden 2024 veroprosentit

§ 43 Lyhytaikaisen lainan lisäys ja rahoituslaskelman muutos TA2023

§ 44 Vuokrasopimuksen jatkaminen/Matin ja Liisan Asema Oy

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus toteaa, että valtuuston 16.10.2023 tekemät päätökset §:t 35–38 ja 6.11.2023 tekemät päätökset §:t 42–44 ovat syntyneet laillisessa järjestyksessä, kuuluvat valtuuston toimivaltaan eivätkä muutoinkaan ole lainvastaisia. Kunnanhallitus päättää panna todetut valtuuston päätökset täytäntöön.

Päätös Kunnanhallitus totesi, että valtuuston 16.10.2023 tekemät päätökset §:t 35–38 ja 6.11.2023 tekemät päätökset §:t 42–44 ovat syntyneet laillisessa järjestyksessä, kuuluvat valtuuston toimivaltaan eivätkä muutoinkaan ole lainvastaisia.

Kunnanhallitus päätti panna todetut valtuuston päätökset täytäntöön.

Talousarviomuutosesitykset vuoden 2023 talousarvioon

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 230

420/02.02.00/2022

Valmistelija

hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi,
sivistysjohtaja Sinikka Kervinen, 040 488 3221, sinikka.kervinen@lapinlahti.fi. ja
tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi

Talousarviovuoden 2023 aikana määrärahan ylittyessä tai alittuessa on valtuustolle esitettävä määrärahamuutokset, johon on esitettävä kate valtuustokäsittelyä varten. Määrärahaa ei saa käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Käyttötalousosa

Käyttötalouden osalta Tekninen lautakunta (19.9.2023 § 66) ja sivistyslautakunta (7.11.2023 § 74) ovat tehneet kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esityksen vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosan muuttamisesta.

Teknisen lautakunta on esittänyt teknisen osaston alaiseen toimintaan 65 000 euron lisämäärärahaa.

Sivistyslautakunta on esittänyt 598 000 euron lisämäärärahaa. Toimintakulujen osalta suurimmat ylitykset tulevat henkilöstökuluissa. Henkilöstökulut ylittyvät arviolta 622 800 euroa. Vuodelle 2023 ei ole budjetoitu riittävästi kuluja sijaisten ja määräaikaisten palkkoihin. Muissa kustannuksissa keskeisimmät kulujen ylitykset muodostuvat oppilaskuljetuksissa, asiakaspalveluiden ostoissa muilta (sis. kotikuntakorvaukset) ja ICT-kuluissa. Tulot ylittyvät ennusteen mukaan n. 152 000 euroa.

Keskeisimmät muutokset ovat seuraavat:

Sivistysosasto	
Perusopetus	-574 100 €
Lukio	147 800 €
Kulttuuri- ja nuorisopalvelut	75 200 €
Varhaiskasvatus	-95 400 €
Tukipalvelut	-151 500 €
Yhteensä	-598 000 €
Tekninen osasto	
Tekninen toimi, menot	-65 000 €
Yhteensä	-65 000 €

Investointiosa

Investointiosan osalta Tekninen lautakunta 31.08.2023 § 57 on esittänyt kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että 'kiinteistöt' kohdalta siirretään 'kadut, puistot, liikunta ja muut yleiset alueet' kohdalle yhteensä 150 000 €.

Siirretty määräraha käytetään Tehtaantien peruskorjaukseen 110 000 € ja Rovastintien ja Pastorintien korjaukseen 40 000 €. Nettomääräraha investoinneissa ei muutu.

Tuloslaskelmaosa

Talousarvion tuloslaskelmaosaa tulee muuttaa seuraavasti:

- valtionosuuksien kertymä ylittää talousarvion noin 165 000 eurolla.
- Verotulot ylittävät arvion noin 625 000 eurolla

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	7
-------------------	------------	---------	---

Kunnanhallitus	§ 230	04.12.2023
----------------	-------	------------

Rahoitusosa

Lisävaltuutus lyhytaikaisen lainan nostoon päätetty kvalt 06.11.2023 § 43. Ei tarve uusille muutoksille.

Alkuperäinen talousarvio oli 665 000 euroa ylijäämäinen. Esitettyjen muutosten jälkeen talousarvio on 919 200 euroa ylijäämäinen.

Liitteenä ovat sivistysosaston talousarvion muutokset ja muutettu tuloslaskelma 2023.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa, että valtuusto päättää

muuttaa vuoden 2023 talousarviota seuraavasti:

-käyttötalouden osalta tekniselle toimelle 65 000 euron ja sivistystoimelle 598 000 euron lisämääräraha, ja

-investointiosan osalta siirtää kiinteistöt-kohtalta 150 000 euroa kadut, puistot, liikunta ja muut yleiset alueet-kohtalle, sekä

-tuloslaskelmaosan osalta kasvattaa valtionosuuksien kertymäärviota 165 000 eurolla ja verotulokertymäärviota 625 000 eurolla.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa, että valtuusto päättää

muuttaa vuoden 2023 talousarviota seuraavasti:

-käyttötalouden osalta tekniselle toimelle 65 000 euron ja sivistystoimelle 598 000 euron lisämääräraha, ja

-investointiosan osalta siirtää kiinteistöt-kohtalta 150 000 euroa kadut, puistot, liikunta ja muut yleiset alueet-kohtalle, sekä

-tuloslaskelmaosan osalta kasvattaa valtionosuuksien kertymäärviota 165 000 eurolla ja verotulokertymäärviota 625 000 eurolla.

Liitteet

- 1 Lisätalousarvio 11_23 1
- 2 Tuloslaskelma muutettu_TA2023

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	8
-------------------	------------	---------	---

Kunnanhallitus	§ 231	04.12.2023
----------------	-------	------------

Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma 2025-2026

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 231

309/02.02.00/2023

Valmistelija

kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi,
hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Kuntalain 110 § Talousarvio ja -suunnitelma

"Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernintoiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa bruttotai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin."

Talouden lähtökohdat ja Lapinlahden kunnan talousarvio 2024

Lapinlahden kunta on vuoden 2022 tilinpäätöstietojen mukaan ainoa kunta Pohjois-Savossa, jonka taseessa ja kuntakonsernin taseessa on kertynyt alijäämää Kokonaisuudessaan kunnan vuoden 2022 tilinpäätös muodostui 2,4 miljoonaa euroa alijäämäiseksi ja vuoden 2022 lopussa kunnan taseessa on 0,6 miljoonaa euroa kumulatiivista alijäämää. Lapinlahden kunnan tulos on ollut tappiollinen sekä vuonna 2021 että 2022. Lapinlahti on myös Pohjois-Savon viidenneksi velkaisin kunta, eikä lainamäärän kasvu ole hyvinvointialueuudistuksen myötä pienentyneelle kunnan taloudelle suotavaa. Vuoden 2023 talousarvio on laadittu 665 000 euroa ylijäämäiseksi ja tällä hetkellä näyttää, että talousarvion mukaiseen tulokseen päästään.

Vuoden 2024 talousarvion laatiminen on ollut erityisen haasteellista. Vaikka hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kunnan taloudellisesta volyyymistä siirtyi hyvinvointialueelle toimintakatteella mitattuna noin 45 miljoonan euron kokonaisuus ja samalla kunnan henkilöstömäärä väheni noin 400 henkilöllä, katosi myös kunnan rahoituksesta vastaavan suuruinen siivu.

Kunnan palvelut ja toiminta tuotetaan vuonna 2024 samankaltaisella palveluverkolla ja voluumeilla kuin tänä vuonna, jolloin palkkakustannusten nousu, palveluissa ja materiaaleissa koettu inflaatio sekä valtionosuustulojen lasku verojen korotuksesta

huolimatta johtaa noin **1,3 miljoonaa euroa alijäämaiseen talousarvioon**. Toiminnan tehostaminen ilman rakenteellisia muutoksia ei ole alijäämän nitistämiseksi mahdollista, vaan talouden tasapainottamissuunnitelman laatimiselle on ilmeinen tarve. Myös kuntalain (410/2015) 110 § 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen, mutta lain vaatimus ei Lapinlahdella täyty. Lapinlahden kunnan **alijäämä suunnitelmakaudella venyy yli 2,9 miljoonaan euroon saakka**.

Vuonna 2024 kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti tehdään ja toimeenpannaan kuntalain vaatimusten mukainen talouden tasapainotussuunnitelma. Suunnitelma pitää sisällään mm. kaikkien osastojen palveluverkko- ja organisaatioselvityksen, kiinteistöstrategian päivityksen, kunnan tytäryhtiörakenteen selvittämisen, tulopohjan laajentamisen ja verotulojen tarkistukset.

Kunnallisvero- sekä kiinteistöveroprosentteja jouduttiin korottamaan vuodelle 2024. Kunnallisveroa arvioidaan kertyvän 14,6 miljoonaa euroa, joka on 0,8 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2023 tilinpäätösennusteessa. Yhteisöveroa arvioidaan kertyvän 1,5 miljoonaa euroa, mikä on 0,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2023 tilinpäätösennusteessa. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 2,8 miljoonaa euroa.

Valtionosuuden kokonaismääräksi arvioidaan 5,1 miljoonaa euroa, mikä on 2,2 miljoonaa euroa (- 31 %) vähemmän kuin kuluvan vuoden tilinpäätösennuste.

Kunnan toimintatulot ovat 5,8 miljoonaa euroa, joka on lähes saman kuin vuoden 2023 alkuperäisessä talousarviossa. Toimintamenot ovat 28,4 milj. euroa ja ne kasvavat noin 6 % (1,6 miljoonaa euroa) vuoden 2023 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Henkilöstökuluissa on huomioitu palkkojen korotukset 3,33 % sivukuluineen. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 58,5 % ja palvelujen osuus 23,6 %, muiden kululajien osuus on pienempi.

Kunnan vuosikate on 2,3 milj. euroa, mikä ei kata kuin 64 % poistoista, jolloin tilikauden tulos on talousarvion mukaan noin 1 322 000 euroa alijäämäinen. Koko suunnittelukauden 2024-2026 tulos on alijäämäinen 2 918 000 euroa, joka on huolestuttava suhteessa kunnan talouden kokoon tai taseeseen kertyneeseen alijäämään.

Ensi vuonna kunnan nettoinvestointitaso säilyy maltillisena noin 2,2 miljoonassa eurossa, mutta suunnitelmakaudella on edelleen investointipaineita.

Kokonaislainamäärän vuoden 2023 tilinpäätöksessä ennakoidaan olevan 35,5 miljoonaa euroa, jossa on laskua noin 1,9 miljoonaa euroa vuodesta 2022 johtuen rahoitusjärjestelyistä. Vuonna 2024 pitkäaikaisen lainan määrän arvioidaan kasvavan noin 1,1 miljoonaa euroa ja lainamäärän ennakoidaan kasvavan koko taloussuunnitelmakauden ajan, jolloin vuonna 2026 lainaa olisi jo noin 40,9 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 talousarviokirja liitteenä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa, että valtuusto päättää

hyväksyä vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman.

Lisäksi kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään mahdollisia teknisluontoisia ja lyöntivirheen korjauksia talousarviokirjaan ennen valtuuston kokousta.

Päätös Keskustelun aluksi kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen esitteli laaditun vuoden 2024 talousarvion.

Kunnanhallitus edellyttää, että talouden sopeuttamisen ohjausryhmä tekee jo vuoden 2024 talousarvioon säästötoimenpiteitä, jotta 1,3 milj. euron alijäämä ei kokonaisuudessaan toteudu.

Kunnanhallitus päätti, että investointiosuuteen D-talon ja Monarin tarveselvitykseen jätetään 30 000 euronmääräraha vuodelle 2024 ja suunnitelmavuosilta määrärahat eurot poistetaan. Vuoden 2024 investointien kokonaismäärä on 2,032 milj. euroa.

Investointiosan muutoksen vuoksi rahoituslaskelma päivitetään.

Kunnanhallitus päätti ehdottaa, että valtuusto päättää

hyväksyä vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelman.

Lisäksi kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään mahdollisia teknisluontoisia ja lyöntivirheen korjauksia talousarviokirjaan ennen valtuuston kokousta.

Liitteet

3 TA2024_20231129

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	11
-------------------	------------	---------	----

Kunnanhallitus	§ 232	04.12.2023
----------------	-------	------------

Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunta vuoden 2024 presidentin ja europarlamenttivaaleihin

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 232
355/00.00.00.00/2023

Valmistelija

hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Presidentinvaalien vaalipäivä on 28.1.2024 ja mahdollisen toisen kierroksen vaalipäivä on 11.2.2024. Europarlamenttivaalien vaalipäivä on 9.6.2024. Vaalien toimittamiseksi kunnanhallituksen tulee päättää vaalipäivien vaalilautakunnista ja erityisten ennakkoäänestyspaikkojen (laitosäänestyksen) vaalitoimikunnista. Valittavien jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas. Valinnassa tulee myös soveltaa tasa-arvolakia eli varsinaisissa jäsenissä että varajäsenissä on siis oltava naisia ja miehiä kumpiakkin vähintään 40 %.

Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Vaalilautakunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalitoimikunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Kunta voi harkintansa mukaan asettaa vaalilautakunnat erikseen presidentinvaalia ja erikseen europarlamenttivaaleja varten tai asettaa samat vaalilautakunnat molempiin vaaleihin. Presidentinvaaliin asetetut vaalilautakunnat toimivat sekä ensimmäisessä vaalissa että mahdollisessa toisessa vaalissa.

Lapinlahden kunnan kaikki neljä (4) äänestysaluetta käyttävät vaalipäivän äänestyksessä äänioikeustietojärjestelmää (sähköistä vaaliluetteloa). Vaalilautakuntien jäsenten valinnassa on huomioitava, että suurimmalla osalla sen jäsenistä on äänioikeustietojärjestelmän käyttämiseen tarvittavat taidot.

Lapinlahdella toimii yksi vaalitoimikunta, joka hoitaa koko kunnan alueen erityisten ennakkoäänestyspaikkojen äänestykset. Erityisiä ennakkoäänestyspaikkoja

Lapinlahden terveyskeskuksen vuodeosasto ja Jussinpihan palvelukeskus, Varpaisjärven taajamassa palvelukeskus Orvokki sekä hoivakoti Pajuharju.

Valtuustoryhmien puheenjohtajille on 3.11.2023 toimitettu valinnan helpottamiseksi luettelo edellisten vaalien vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan jäsenistä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus valitsee kullekin äänestysalueelle vaalilautakunnan, johon kuuluu viisi jäsentä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä) sekä tarpeellisen määrän varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme.

Vaalitoimikuntaan valitaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Päätös

Kunnanhallitus valitsi kullekin äänestysalueelle vaalilautakunnan, johon kuuluu viisi jäsentä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä) sekä tarpeellisen määrän varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme.

Vaalitoimikuntaan valittiin puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettiin siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Liitteet

4 Vaalilautakunnat ja vaalitoimk 2024

Vastaselitys Itä-Suomen hallinto-oikeudelle Vaalijalan kuntayhtymäyhtymäkokouksen päätöksistä 14.12.2022 § 33

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 233

444/00.04.02/2023

Valmistelija hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Varkauden kaupunki on tehnyt valituksen Vaalijalan kuntayhtymän yhtymäkokouksen 14.12.2022 § 38 päätösestä Vaalijalan kirjanpidollisten ylijäämien osittaisesta maksamisesta jäsenkunnille.

Vaalijalan kuntayhtymä on sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain 20 §:n 1 momentin nojalla lakannut 1.1.2023 lukien ja siirtynyt osaksi Etelä-Savon ja Pohjois-Savon hyvinvointialueita.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt Etelä-Savon ja Pohjois-Savon hyvinvointialueilta lausunnot kyseisen valituksen takia ja Varkauden kaupunki on antanut lausuntojen johdosta vastineen.

Itä-Suomen hallinto-oikeus varaa Lapinlahden kunnalle, samoin kuin muillekin Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkunnille, tilaisuuden vastaselityksen antamiseen valituksen, hyvinvointialueiden lausuntojen ja Varkauden kaupungin vastineen takia. Vastaselitys on annettava hallinto-oikeudelle viimeistään 12.12.2023.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Lapinlahden kunnalla ei ole lausuttavaa asiaan.

Päätös Lapinlahden kunnalla ei ole lausuttavaa asiaan.

Liitteet

- 5 Liite 1: Valitus - Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa 20.1.2023
- 6 Liite 2: Pohjois-Savon hyvinvointialueen lausunto 20.3.2023
- 7 Liite 3: Etelä-Savon hyvinvointialueen vastine 22.6.2023
- 8 Liite 1: Valitus Vaalijalan kuntayhtymän yhtymäkokouksen päätöksestä
- 9 Liite 2: Lausunto - Pohjois-Savon hyvinvointialue 28.2.2023, Pohjois-Savon hyvinvointialueen lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle Varkaus
- 1 Liite 3: Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle allekirjoitettu Etelä-Savon hyvinvointialue
- 0
- 1 Liite 4: Liiteluettelo lausuntoon
- 1
- 1 Liite 5: Vastine Varkauden kaupunki 25.4.2023
- 2

Toiminta-avustushakemus

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 234

665/02.05.01.00/2022

Valmistelija hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Vuoden 2023 talousarviossa on kaikkiin eri avustusmuotoihin varattu 162 400 euron määräraha. Määräraha on varattu yleishallinnon tulosalueelle. Talousarvion mukaan kunnanhallitus päättää avustusten jakamisesta ja kohdentamisesta eri avustusmuotojen kesken seuraavat ehdot huomioiden:

- toiminta- ja kehittämisavustuksiin on käytettävä vähintään 65 000 €
- liikunta-avustuksiin on käytettävä vähintään 40 000 €
- kulttuuriavustuksiin on käytettävä vähintään 8 000 €
- nuorisoavustuksiin on käytettävä vähintään 10 000 €.

Avustusten jakamisessa noudatetaan avustussääntöä (KH 16.1.2023 § 4).

Vuoden 2023 kaikki avustukset ovat olleet julkisesti haettavana. Haku on koskenut kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja toiminta- ja kehittämisavustuksia. Yleisavustusten osana on ollut mahdollista hakea kiinteistöverokompensaatiota. Hakuaika päättyi 28.2.2023. Kuntaan saapuneiden hakemusten yhteisarvo on noin 194 222 euroa.

Mäntylahden Veto ry on 18.9.2023 hakenut toiminta-avusta vuoden 2023 kiinteistöveron 720,19 euron kompensaatioon.

Mäntylahden Veto ry:lle toiminta-avustusta esitetään myönnettävän 720,00 euroa.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus myöntää Mäntylahden Veto ry:lle toiminta-avustusta 720,00 euroa.

Päätös Kunnanhallitus myönsi Mäntylahden Veto ry:lle toiminta-avustusta 720,00 euroa.

Lausunto Ylä-Savon ammattiopiston toiminta ja taloussuunnitelmasta 2024–2026

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 235

433/02.02.00/2023

Valmistelija hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 4883 211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä on pyytänyt lausuntoa liitteenä olevasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026.

Kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaa ohjaa yhtymävaltuuston 31.8.2022 hyväksymä strategia vuosille 2023–2027, jonka strategisia kehittämisohjelmia on päivitetty havaittujen muutostarpeiden näkökulmasta. Yhtymävaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kuntayhtymä panostaa merkittävästi toiminnan ja toimintamallien kehittämiseen.

Keskeisiä kehittämiskohteita ovat eYSAO kokonaisuus, koulutuspalvelujen kehittäminen ja tuotteistaminen, kansainvälistymisen lisääminen sekä toimintamallien ja osaamisen kehittäminen asiakastarpeita vastaavaksi.

Panostukset strategiaan kehittämiskohteisiin tarkoittavat vielä vuonna 2024 lievästi alijäämäistä talousarviota.

Vuoden 2024 talousarviossa kuntayhtymän toimintatuotot ovat yhteensä 23,1 milj. euroa ja toimintakulut 22,5 milj. euroa. Kuntayhtymän toimintakatteen arvioidaan olevan vuonna 2024 yhteensä 0,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämä -0,5 milj. euroa.

Kuntayhtymän toimintatuotoista lähes 85 % muodostuu valtionosuusrahoituksesta. Vuoden 2024 talousarvioennuste valtionosuusrahoituspäätöksen suuruudesta on laadittu perustuen valtion talousarvioesitykseen sekä kuntayhtymän sijoittumiseen ammatillisen koulutuksen rahoitusmittareissa. Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen ensikertaiset rahoituspäätökset vuodelle 2024 saadaan joulukuussa 2023.

Kuntayhtymässä vuonna 2021 alkanut Peltoniemen oppimisympäristöjen uudistaminen jatkuu edelleen vuonna 2024, jolloin valmistuu uusi opetusnavetta. Investointien kokonaismäärä talousarvioesityksessä on 1,7 milj. euroa, josta rakennusinvestointien osuus on 1,1 milj. euroa.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin uudistaminen. Rahoitusmallin uudistamisen lähtökohtia hallitusohjelmassa ovat koulutuksen järjestäjien kannustimien vahvistaminen siten, että opiskelijat suorittavat opintoja, valmistuvat, työllistyvät ja siirtyvät jatko-opintoihin valmistumisen jälkeen. Myös vaikuttavuusrahoituksen mittaristoa kehitetään ja sen seuranta ajantasaistetaan. Lisäksi rahoitusmalliin luodaan kannusteita ohjata opiskelijoita suorittamaan tutkintoja pienempiä osaamiskokonaisuuksia, joilla vastataan jatkuvan oppimisen edellytysten vahvistamiseen ja alueelliseen työvoimatarpeeseen. Orpon hallitus uudistaa ammatillisen koulutuksen toiminnan ohjausta vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta vahvistaen sekä järjestäjäneutraliteetti varmistuen.

Rahoitusperusteita koskeva lain muutos valmistellaan vuoden 2024 aikana.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus	<p>Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän talousarvio vuodelle 2024 on alijäämäinen, koska kuntayhtymä panostaa edelleen vuonna 2024 vuonna 2021 aloitetun eYSAOn kehittämiseen, jossa tavoitteena on tuottaa asiakaskohtaisesti segmentoituna koulutus- ja muita palveluita siten, että asiakkaan kannalta paras tapa palvelun käyttöön voidaan turvata.</p> <p>Tavoite on tärkeä, koska jopa 80 % opiskelijoista on aikuisia ja he ovat eri puolilta Suomea.</p> <p>Lapinlahden kunta korostaa edelleen lähiopetuksen merkitystä silloin, kun kyseessä on nuori oppija. Niin Lapinlahdelle kuin muissakin Ylä-Savon kunnissa nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmat ovat lisääntyneet hälyttävästi. Yhtenä keskeisenä ennalta ehkäisevä keinona voi olla lähiopetuksen järjestäminen. Lähiopetus edistää oppilaitokseen kiinnittymistä, lisää yhteisöllisyyttä, ja vähentää keskeyttämistä, ja näin ollen voi vähentää myös mielenterveys- ja päihdeongelmia.</p>
Päätös	<p>Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän talousarvio vuodelle 2024 on alijäämäinen, koska kuntayhtymä panostaa edelleen vuonna 2024 vuonna 2021 aloitetun eYSAOn kehittämiseen, jossa tavoitteena on tuottaa asiakaskohtaisesti segmentoituna koulutus- ja muita palveluita siten, että asiakkaan kannalta paras tapa palvelun käyttöön voidaan turvata.</p> <p>Tavoite on tärkeä, koska jopa 80 % opiskelijoista on aikuisia ja he ovat eri puolilta Suomea.</p> <p>Lapinlahden kunta korostaa edelleen lähiopetuksen merkitystä silloin, kun kyseessä on nuori oppija. Niin Lapinlahdelle kuin muissakin Ylä-Savon kunnissa nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmat ovat lisääntyneet hälyttävästi. Yhtenä keskeisenä ennalta ehkäisevä keinona voi olla lähiopetuksen järjestäminen. Lähiopetus edistää oppilaitokseen kiinnittymistä, lisää yhteisöllisyyttä, ja vähentää keskeyttämistä, ja näin ollen voi vähentää myös mielenterveys- ja päihdeongelmia.</p>
Liitteet	13 Talousarvio Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026

Yrittäjyyskyselyn tulokset

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 236

463/00.01.05/2023

Valmistelija

kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi

Lapinlahden kunta toteutti marraskuussa yrittäjyyskyselyn kunnan elinvoiman vahvistamisesta ja yrittäjyystävällisyydestä. Kyselyyn saatiin 76 vastausta ja useita näkemyksiä siitä, miten Lapinlahden kunnan elinvoimapalveluita voitaisiin kehittää entistä yrittäjyystävällisemmiksi. Vastajaat edustavat hyvin eri toimialoja ja mukana on niin yritystoimintaa suunnittelevia kuin yli 20 vuotta yritystoimintaa harjoittaneita yrittäjiä.

Yrittäjyyskyselyn vastauksissa nousi esille tuen tarve verkostoitumisen ja yhteistyön kehittämisessä, tiedon lisäämisessä yrittäjyyteen liittyvissä teemoissa mukaan lukien somen ja tekoälyn hyödyntäminen, sekä yrityksen kehittämisessä. Kysyttäessä miten Lapinlahden kunta voisi tukea yrityksiä esille nousseissa asioissa korostui verkostoitumisen ja yritysten välisen yhteistyön edistäminen, kunnan hankintapoliikka ja nimetyn yhdyshenkilön tarve kunnan ja yritysten välille.

Yrittäjät toivoivat, että kunta tukisi yrittäjien keskinäistä verkostoitumista ja yhteistyön kehittämistä esimerkiksi järjestämällä yhteistapaamisia, kuten aamukahveja, ja mahdollistamalla yhteistyön syventämisen eri toimialojen välillä. Vastauksissa korostettiin myös yrittäjien arvostuksen lisäämistä ja tasapuolista kohtelua.

Yrittäjät toivoivat, että kunnan hankinnoissa käytettäisiin hankintalainsäädännön puitteissa lähialueen tuottajia ja yrittäjiä aiempaa paremmin. Yrittäjät näkivät tärkeänä kunnan hankintaosaamisen kehittämisen paikallisen yrittäjyyden tukemiseksi, ja korostivat paikallisten yritysten merkitystä oman kunnan taloudelle. Yrittäjät korostivat avointa keskusteluyhteyttä kunnan ja päättäjien kanssa sekä helppoa tavoitettavuutta.

Useissa vastauksissa tuli ilmi tarve nimetä kunnalle yritysytteyshenkilö, jonka kanssa yhteydenpito olisi vaivatonta. Tämän lisäksi toivottiin, että kunnasta päin olisi aktiivisempaa vuorovaikutusta yrityksiin päin. Kyselyn vastauksissa todettiin myös, että tämänhetkinen tekeminen yrittäjyyden edistämiseksi mm. AKTIVOI – hankeen myötä on sellaista mitä kunnalta odotetaan.

Kyselyssä muita esille nousseita kehityskohteita ja mahdollisuuksia nähtiin olevan mm. matkailun kehittämisessä, Tahkon potentiaalinen hyödyntämisessä, kunnan mainonnan ja näkyvyyden kehittämisessä, sekä infran mukaan lukien tiestön kehittämisessä.

Kyselyn tulokset ja palaute tullaan käymään läpi yrittäjäjärjestöjen kanssa.

Liitteenä tiivistelmä yrittäjyyskyselyn tuloksista.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

merkitä kyselyn tulokset tiedoksi.

Päätös Kunnanhallitus päätti
merkitä kyselyn tulokset tiedoksi.

Liitteet 14 Yrittäjyyskysely 2023_tulokset (1)

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	19
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Sivistyslautakunta	§ 76	07.11.2023
Kunnanhallitus	§ 237	04.12.2023

Toimien vakinaistaminen

Sivistyslautakunta 07.11.2023 § 76

Valmistelija

Sivistysjohtaja Sinikka Kervinen, 040 488 3221, sinikka.kervinen@lapinlahti.fi

Matin ja Liisan koulun TATO-luokassa sekä vuosiluokkien 7.-9. yleisopetuksessa on toiminut määräaikaiset koulunkäynninohjaajat, joiden tarpeellisuutta on arvioitu vuosittain vuodesta 2019 alkaen.

Matin ja Liisan yläkoulussa on noin 300 oppilasta ja monilla heistä on oppimisvaikeuksien lisäksi esim. tarkkaavuuden tai toiminnanohjauksen pulmia, jolloin aikuista tarvitaan ohjaamaan ja ylläpitämään oppilaan työskentelyä oppitunneilla. Vuosiluokkien 7.-9. erityisopetuksen ryhmässä on ohjaajia, mutta tarve ohjaajalle on myös yleisopetuksen puolella.

Taton oppilailla on kaikilla kehitysvammadiagnoosi ja tästä aiheutuen laajamittaisia oppimisen haasteita. Oheismateriaalina TATOn oppilasmäärät ja oppilasennuste tällä hetkellä käytettävissä olevin tiedoin.

Tarkasteluaikana tarve molemmille koulunkäynninohjaajille on osoittautunut jatkuvaksi.

Kunnanhallitukselle esitetään koulunkäynninohjaajan toimien vakinaistamista, koska perustetta määräaikaisuuden jatkamiselle ei ole. Toisen aloitustoimipaikkana on TATO-luokka ja toisen Matin ja Liisan koulun yleisopetus vuosiluokilla 7.-9. Ohjaajien henkilöstökulut on budjetoitu vuoden 2024 talousarvioon.

Hallintosäännön 21 § kunnanhallitus päättää toistaiseksi voimassa olevien työsuhteiden perustamisesta, lakkauttamisesta ja nimikkeiden muuttamisesta.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle, että se vakinaistaa kaksi koulunkäynninohjaajan toimea.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, että se vakinaistaa kaksi koulunkäynninohjaajan toimea.

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 237

422/01.01.00/2023

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, että se vakinaistaa kaksi koulunkäynninohjaajan toimea.

Päätös

Kunnanhallitus päätti vakinaistaa kaksi koulunkäynninohjaajan toimea.

Oheismateriaali

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	20
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Sivistyslautakunta	§ 76	07.11.2023
Kunnanhallitus	§ 237	04.12.2023

Taton oppilasmääräennuste

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	21
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Kunnanhallitus/Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto	§ 20	13.11.2023
Kunnanhallitus	§ 238	04.12.2023

Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelma

Kunnanhallitus/Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto 13.11.2023 § 20

Valmistelija

hyvinvointi- ja osallisuuskoordinaattori Eliisa Girsèn, 040 488 3185,
eliisa.girsen@lapinlahti.fi

Ehkäisevä päihdetyö on kunnan lakisäateistä perustyötä ja osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Sillä ehkäistään ja vähennetään alkoholin, tupakka- ja nikotiiniuotteiden ja huumeiden käyttöä ja ongelmallista rahapelaamista sekä niistä aiheutuvia haittoja. Ehkäisevää päihdetyötä ohjaa laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015). Siihen sovelletaan lisäksi terveydenhuoltolain (1326/2010) 11 ja 12 §:ssä säädetyllä tavalla terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä sekä sitä koskevasta suunnittelusta ja raportoinnista.

Ehkäisevä mielenterveystyö on toimintaa, jonka tavoitteena on vahvistaa yksilön mielenterveyttä suojaavia tekijöitä ja rakenteita sekä vähentää yksilön tai yhteisöjen mielenterveyttä vaarantavia tekijöitä ja rakenteita. Ehkäisevää mielenterveystyötä ja mielen hyvinvoinnin tukemista tapahtuu kaikilla kunnan toimialoilla. Se on kiinteä osa kuntalaisten kokonaishyvinvoinnin edistämistä.

Mielenterveyden haasteet ja päihteiden väärinkäyttö ovat usein yhteisvaikutuksellisia. Mielenterveyden haasteet lisäävät riskiä päihteiden väärinkäytöllä ja päinvastoin. Siksi on perusteltua, että ehkäisevää päihdetyötä ja ehkäisevää mielenterveystyötä tarkastellaan yhdessä. Lapinlahden kunnan edellinen mielenterveys- ja päihdetyön suunnitelma on tehty vuosille 2018–2020, joten suunnitelman päivittäminen on ollut tarpeen, etenkin kun rakenteita ehkäisevän työn osalta on uudistettu hyvinvointialueiden aloittaessa vuoden 2023 alussa toimintansa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto hyväksyy suunnitelman ja vie sen edelleen kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi.

Päätös

Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto hyväksyi suunnitelman ja vie sen edelleen kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi.

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 238

434/00.04.01/2023

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy mielenterveys- ja päihdetyön suunnitelman.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä mielenterveys- ja päihdetyön suunnitelman.

Liitteet

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	22
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Kunnanhallitus/Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto	§ 20	13.11.2023
Kunnanhallitus	§ 238	04.12.2023

15 Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelma 2023-2025

Vammaisneuvoston nimittäminen

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 239

45/00.00.01.00/2023

Valmistelija hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Kunnanhallitus on hyväksynyt Lapinlahden vammaisneuvostolle oman toimintasäännön 29.5.2023 § 142.

Vammaisneuvoston toimintasäännön mukaan vammaisneuvostoon kuuluu vähintään kolme (3) jäsentä. Kunnanhallitus nimeää jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet vammaisia edustavien järjestöjen tai muiden vammaisia edustavien yhteisöjen ehdotuksesta.

Lapinlahdella toimivia vammaisjärjestöjä sekä Pohjois-Savossa toimivia vammaisjärjestöjä, joilla on lapinlahtelaisia jäseniä, on pyydetty tekemään ehdotuksia Lapinlahden vammaisneuvoston jäseniksi. Seuraavia henkilöitä on ehdotettu:

Varpaisjärven kehitysvammaisten tuki ry: Esko Nissinen, Pauli Böös (vara)
Ylä-Savon Autismiyhdistys ry: Merja Kaivo-oja
Lapinlahden Sydänyhdistys (toimikunta): Riitta Winberg
Pohjois-Savon Näkövammaiset ry: Niilo Pietikäinen
Aivoliiton Ylä-Savon AVH-yhdistys ry: Sisko Väisänen
Iisalmen invalidit ry: Reetta Mehtonen

Palvelulautakunta on 26.10.2021 § 131 nimennyt vammaisneuvoston kummiksi Santtu Väisäsen.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus nimeää ehdotetut henkilöt Lapinlahden vammaisneuvostoon toimikautensa loppuun asti.

Päätös Kunnanhallitus nimesi ehdotetut henkilöt Lapinlahden vammaisneuvostoon toimikautensa loppuun asti.

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	24
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Kunnanhallitus	§ 143	29.05.2023
Ympäristölautakunta	§ 41	04.10.2023
Kunnanhallitus	§ 240	04.12.2023

Vihreiden valtuustoaloite yhteisen ohjelman laatimisesta Ylä-Savon kuntien kanssa luontokadon torjumiseksi

Kunnanhallitus 29.05.2023 § 143

Valmistelija

vt. kunnanjohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Lapinlahden vihreiden valtuustoryhmä on tehnyt 18.4.2023 valtuustoaloitteen Ylä-Savon yhteisen ohjelman laatimisesta luontokadon torjumiseksi.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että kansainvälisen luontopaneelin IPBES:n laajan arviointiraportin mukaan yli kolmannes maapallon luonnosta tuhoutuu vuoteen 2050 mennessä. Ihmisen toiminnan takia muutoksen vauhti on ennennäkemättömän nopeaa.

Aloitteen mukaan tarvitsemme luontoa ja alueita muun muassa maatalouteen, metsätalouteen ja rakentamiseen. Tarvitsemme raaka-aineita, vaikka kiertotaloutta on viime vuosina pyritty tehostamaan. Kulutamme kuitenkin edelleen liikaa luontopääomaamme.

Aloitteen mukaan ympäristösuojelu on Suomessa kohtuullisella tasolla, mutta luontokadon pysäyttäminen edellyttää toimia myös Ylä-Savossa. Kunnilla on jo olemassa erilaisia lähtötietoja. Kunnilla on muun muassa metsienhoito-, maankäyttö- ja ilmastosuunnitelmia. Myös vesistöjen tilan parantamiseen on omat ohjelmansa.

Aloitteen mukaan kunnilta puuttuu kuitenkin kokonaiskuva siitä, miten luontokato etenee Ylä-Savossa ja miten sitä voidaan yhdessä torjua.

Lapinlahden vihreiden valtuustoryhmä esittää, että Lapinlahden kunta olisi aloitteellinen ja laatisi yhteistyössä Ylä-Savon kuntien kanssa yhteisen ohjelman luontokadon torjumiseksi. Ohjelman tulisi sisältää selvitys nykytilanteesta ja luontokadon etenemistä kunnissa ja esitys tarvittavista toimenpiteistä luontokadon torjumiseksi. Edellä mainitun ohjelman laatimisessa tulisi myös kuulla laajasti eri sidosryhmiä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja antaa sen ympäristölautakunnan valmisteltavaksi niin, että se voitaisiin toteuttaa Ylä-Savon kuntien yhteisenä EU-rahoitteisena hankkeena.

Päätös

Kunnanhallitus merkitsi aloitteen tiedoksi ja antoi sen ympäristölautakunnan valmisteltavaksi niin, että se voitaisiin toteuttaa Ylä-Savon kuntien yhteisenä EU-rahoitteisena hankkeena.

Ympäristölautakunta 04.10.2023 § 41

Valmistelija

Ympäristöasiantuntija Nita Tuomi, 040 488 3723, nita.tuomi@lapinlahti.fi

Kunnanhallitus	§ 143	29.05.2023
Ympäristölautakunta	§ 41	04.10.2023
Kunnanhallitus	§ 240	04.12.2023

Lapinlahden kunnanhallitus on kokouksessaan 29.5.2023 §143 antanut Lapinlahden vihreiden valtuustoryhmän valtuustoaloitteen Ylä-Savon yhteisen ohjelman laatimisesta luontokadon torjumiseksi ympäristölautakunnan valmisteltavaksi niin, että se voitaisiin toteuttaa Ylä-Savon kuntien yhteisenä EU-rahoitteisena hankkeena.

Ympäristöasiantuntija on kysynyt Pohjois-Savon ELY-keskukselta mahdollisista rahoitusreiteistä hanketta varten. ELY-keskukselta luonnonsuojelun ylitarkastaja Anne Grönlundilta on saatu asiaan seuraava vastaus:

”EU on vastikään hyväksynyt valtakunnallisen Priodiversity Life-hankkeen, jonka tavoitteena on mm. luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja palauttaminen ennallistamis- ja hoitotoimin. Hankkeen yhtenä toimenpiteenä on laatia luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelmat maakuntatasolle. Pohjois-Savon ELY -keskus on mukana hankkeessa ja monimuotoisuusohjelma laaditaan tännekin mukaan lukien Ylä-Savon alue.

Tämä on suuri Life-hanke (budjetti 50 milj. e, josta Pohjois-Savon osuus on noin 3,3 milj. e) eli rahaa ja tekijöitä löytyy. Hanke alkaa tammikuussa 2024 ja jatkuu aina vuoteen 2032 asti. Hanke tarkentuu tässä syksyn aikana mutta jos hankkeeseen liittyen tulee kysyttävää jo tässä vaiheessa, vastaan mielellään.”

Esittelijä Ympäristöasiantuntija

Päätösehdotus Ympäristölautakunta toteaa, että koska Pohjois-Savon ELY-keskuksella on alkamassa vuoden 2024 alusta hanke, joka sisältää myös Ylä-Savon alueen luontokadon torjumisohjelman suunnittelun, ei kunnalla ole tarvetta jatkaa vastaavan hankkeen aloittamisen suunnittelua.

Päätös Ympäristölautakunta totesi, että koska Pohjois-Savon ELY-keskuksella on alkamassa vuoden 2024 alusta hanke, joka sisältää myös Ylä-Savon alueen luontokadon torjumisohjelman suunnittelun, ei kunnalla ole tarvetta jatkaa vastaavan hankkeen aloittamisen suunnittelua.

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 240

196/11.03.04/2023

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Oheismateriaali

Valtuustoaloite 18042023 luontokato

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	19/2023	26
-------------------	------------	---------	----

Kunnanhallitus	§ 241	04.12.2023
----------------	-------	------------

Muut asiat

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 241

-

Ilmoitusasiat

Kunnanhallitus 04.12.2023 § 242

Kunnanhallitukselle saatetaan tiedoksi alla luetellut ilmoitusasiat.

1. Tervon kunnanvaltuuston päätös 24.10.2023 §43 Kuopion työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja palveluiden järjestämissuunnitelman hyväksymisestä.
2. Tilastokeskuksen väestönmuutosten ennakkotiedot tammi-syyskuu 2023, Lapinlahden kunnan väestönmuutos -104, väkiluku 31.7.2023 8995 asukasta.
3. Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan pöytäkirja 7.11.2023
4. Pohjois-Savon väestönmuutosten ennakkotiedot tammi-lokakuu 2023, Lapinlahden kunnan väestönmuutos -128, väkiluku 31.10.2023, 8971
5. Valtiovarainministeriön päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutoksesta vuodelle 2023 liitteineen
6. Lapinlahden ikäihmisten neuvoston 28.11.2023 muistio liitteineen
7. Viranhaltijapäätökset ajalta 25.10 - 28.11.2023, joihin kunnanhallituksella on otto-oikeus.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi ja päättää, ettei se käytä otto-oikeutta viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Kunnanhallitus merkitsi ilmoitusasiat tiedoksi ja päätti, ettei se käytä otto-oikeutta viranhaltijapäätöksiin.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 229, § 230, § 231, § 233, § 235, § 236, § 240

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 232, § 234, § 237, § 238, § 239**Oikaisuvaatimusohje**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Lapinlahden kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan *asianosaisen* saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta päätöksen tehneeltä Lapinlahden kunnan toimielimeltä kirjallisella oikaisuvaatimuksella

Posti- ja käyntiosoite:	Asematie 4, 73100 Lapinlahti
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@lapinlahti.fi
Puhelinnumero:	(017) 272 000
Kirjaamon aukioloaika:	8 – 15.30

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa

tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Lapinlahden kunnan kirjaamosta yllä olevasta osoitteesta.